

Trávníček, František

Obsah

In: Trávníček, František. *Příspěvky k nauce o českém přízvuku*.
Brno: Filosofická fakulta, 1924, pp. [51]-52

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/126435>

Access Date: 16. 02. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

O b s a h.

	Strana
<i>Předmluva</i>	3
Přízvuk pětislabičných slov: § 1.	3—5
1. Složeniny s první částí trojslabičnou mají vedle přízvuku hlavního přízvuk vedlejší na slabice čtvrté, slova ostatní pak mají vedlejší přízvuk zpravidla na slabice třetí a páté nebo jen třetí.	
Tak zvaná nepřívzvučná slova jednoslabičná: § 2—4	5—9
2. Královo rozdělení jednoslabičných slov.	
3. T. zv. nepřívzvučná slova nestávají zpravidla na začátku věty a vůbec po pauze.	
4. Nepřívzvučná slova v některých nářečích.	
Předklonné skupiny: § 5—17	9—29
5. Podstata a rozsah t. zv. předklonných skupin (dvoučlenných).	
6. Přízvuk prvních slov v předklonných skupinách.	
7. Předklonné skupiny po pauze a před pausou,	
8. po pauze, ale nikoli před pausou,	
9. nikoli po pauze, ale před pausou,	
10. ani po pauze, ani před pausou.	
11. Přehled výsledků z § 8—10.	
Trojčlenné skupiny: § 12—14.	
12. Co jsou trojčlenné skupiny?	
13. Trojčlenné skupiny, které nejsou po pauze.	
Spojky <i>a, i, že</i> : § 14—15.	
14. Spojky <i>a, i</i> v předklonných skupinách, před skupinami předklonnými a trojčlennými a v postavení nikoli po pauze.	
15. Spojka <i>že</i> v předklonných skupinách, před předklonnými skupinami a před skupinami trojčlennými.	
Prerušené skupiny: § 16—17.	
16. Prerušené skupiny trojčlenné.	
17. Prerušené skupiny dvoučlenné.	
Dvouslabičná slova předklonná a nepřívzvučná: § 18—21	29—34
18—19. Poznámky k výkladům Královým a Vaňorného o dvouslabičných slovech, která ztrácejí přízvuk.	
20. Dvouslabičná slova předklonná.	
21. Dvouslabičná slova nepřívzvučná.	

- Případy typu *ten jejích syn*: § 22—25 . . . . . 34—36**
22. Případy typu *ten jejích syn* mívají dvojitý přízvuk.
 23. Podmínky, za kterých se tento dvojitý přízvuk vyskytá.
 24. Výsledek: dvouslabičná slova, stojící za jednoslabičným slovem, mají snahu státi se příklonnými.
 25. Jak se chovají za takových podmínek slova trojslabičná a více-slabičná.
 26—27. V čem předešlé výklady doplňují výklady Králový.
- Kdy a jak vznikl dnešní český přízvuk: § 28—34 . . . . . 39—50**
28. O Gebauerově důkazu, že čeština mívala volný přízvuk.
 29—31. Výklady o stáří čes. přízvuku jednomístného: Truhlářův a Joklův (29), Gebauerův (30) a Rozwadowského (31).
 32. Výklady, že čes. přízvuk jednomístný vznikl vlivem němčiny.
 33. Výklady, že vznikl domácím vývojem.
 34. Lehrův výklad této věci a dvojího přízvuku na území čes. jazyka.

D o p l ě k y.

K § 32: Vznik čes. jednomístného přízvuku vlivem němčiny má za možný také Hujer, Úvod do dějin jazyka českého² (Praha 1924), 83.

K § 34: Opačně než Lehr si představuje vznik čes. přízvuku na první slabice Flajshans, Náš jazyk mateřský (Praha 1924) 135—136. Domnívá se, že čeština změnila volný přízvuk jako polština nejprve v jednomístný přízvuk na slabice předposlední, pak že jej pošinula za slabiku první. Tato domněnka nemá žádnou oporu.